

נצח ישראל- פרק י"ב / מקורות נוספים

1. כוזרי (א,א')

אמר לו הפילוסוף: האלוה אין לפניו לא רצון ולא שנאה, כי הוא ית' מרומם מעל כל רצון וכוונה, שהרי הכוונה מורה על היות המכון הפי' בדבר החסר לו ורק בבוא הפצו יגיע לשלמות וכל עוד לא יבוא זה החיסרון בעינו עומד וכן מרומם הוא האלוה לדעת הפילוסופים מעל ידיעת הפרטים כי הפרטים משתנים מרגע לרגע אולם בידיעת האלוה לא יתכן כל שנוי נמצא שאין האלוה מכיר אותך ועל אחת כמה וכמה אינו יודע כוונתך ומעשיך וכל שכן אינו שומע תפילתך ולא רואה תנועותיך... וכאשר תגיע מחשבתך לאמונה הזאת אל תחוש באיזה מין ממיני העבודה אתה עובד לאלוה או איך תתפלל ואיך תשבח באיזה דבור ובאיזו לשון ובאילו מעשים ואם תרצה בדה לך דת לשם העבודה וההערצה והשיבוה ולמען התנהגותך אתה במידות טובות והנהגת ביתך ובני ארצך בהן אם מקבל אתה עליהם או קח לך לדת את אחת החוקות השכליות שהנחו על ידי הפילוסופים בחיבוריהם ושים מגמתך וכוונתך – זיכוך נפשך

2. עין אי"ה ברכות א', עמ' 52)

והיינו דאמרה חנה, אין צור כאלוקינו... מאי ואין צור כאלוקינו, אין צייר כאלוקינו

ההוראה האמיתית הצריכה ביותר להרים קרן ביראת האלוקים ואהבתו ונועמו, הוא הראות היחש הפנימי שיש בין השם ית' ליצוריו. ע"כ, בהשכיל האדם שיחשו ית' לנפשו היא מצד פנימיותה, ישתדל תמיד לדעת את ד' ולדבקה בו, ולרדוף אחרי דרכי הישר שהם דרכי השם ית' העליונים. והנה ההוראה האמיתית ליחש הבורא אל הנבראים, הוא כערך הצורה אל הציור. כי הצורה – בהכרח עיקר מציאותה היא משכל הצייר בנפשו וצירו הפנימי. שאם לא קדמה להימצא בפנימיות נפשו, לא היה אפשר להימצא רושם ממנה על הגליון, א"כ הצורה האמיתית היא דבקה עם הצייר באמת, ומכוחה נרשמה דוגמתה על הגליון. כמו כן, הנבראים כולם, הלא מאין יצרם יוצרם, א"כ בהכרח קדמה ציורם וצורתם האמיתית בכח השם ית', ומעיקר הצורה הפנימית ההיא נמשך הרושם אל המציאות. והנה לפי הדעה האמיתית, אין אנו מוצאים דוגמא נאמנה שתוכל להורות לנו קצת ערך אל יחש השם ית' מצד כוחו אל הנבראים, כ"א כיחש הצייר אל הצורה. שהנה להדעה הכוזבת שיש חומר קדום, נוכל לומר יחש פועל אל פועלו, אבל לפי זה לא היה אפשר להיות גם בנבראים יחש פנימי אל בוראם ית', שהרי היסוד החומרי, לפי זה הטעות, הוא נמצא זולתו, והוא יסוד הקיום הפנימי של הנבראים. נמצא שהטועה בדעה זו הנפסדת דומה כמי שאין לו אלוה, כי לא יוכל לרומם נפשו להכיר את קונה מאמתת מציאותה וקיומה הפנימי... ע"כ, אין צור כאלוקינו, שהוא כערך צורה לכלל המציאות. ובוה הוא חסנם וחוקם, כי הצורה חזקה באמת במציאות, לא כחומר שיש בו חולשה רבה. ואמיתת ההבנה היא שאין צייר כאלוקינו, ויחשו לנבראיו יחש הצייר אל הצורה, שהצורה לפי אמיתת ענינה אין בה שום מציאות כ"א מכח הצייר, כך אין מציאות לכל הנמצא כולו, חומר וצורתו, כ"א מאמתת שמו הגדול ית'.

3. עין אי"ה (שבת א', עמ' 35)

שימוש ת"ח הוא שם מפורסם לדברים העיונים שבתורה, להורות כי מכלל הדברים העיוניים ישנם כאלה שלא יוכל ההוגה להוציא הבנתם ע"י דיבור פה, כי נעלים הם מכל שפה והגיון. לפעמים נמצאים דברים כאלה בעניינים הגבוהים בחקרי אלוקות, ולפעמים נמצאים ג"כ כאלה בדברים מוסריים המסתעפים ע"פ עומק חכמת הנפש, אשר אם יאמר האומר לבארם בניב שפתים לא יוכל. אמנם המשמש ת"ח ויכיר במעשיהם, וע"י המעשים החיצוניים יעמוד ג"כ על מערכות רעיוני לבבם, הוא יכיר וידע ג"כ את אותו החלק העיוני שאינו יכול להימסר, לא בניב שפתים ולא בעט סופר, כ"א יתבאר ויוחק בלב מבין ההולך את חכמים, המקיים "ולדבקה בו" ע"פ דברי חז"ל: הדבק בחכמים ותלמידיהם, כי השפה והספרות לא יוכלו ליתן כ"א את צל החיים של הקדושה (וההגיון) (והגיונה) הנעלה, אבל (ב)עצמם [של חיי הקודש] הם נמצאים בת"ח החיים ע"פ דרכי קודש אלה, והאמצעי להגיע לעומק הידיעה בזה הוא שימוש ת"ח.